

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (final draft).

Viite:

Impola, J. 2021. 50 penniä 1876, tällä kertaa vanha väärennös.
Numismaatikko 57 (1), 13 - 14.

50 penniä 1876, tällä kertaa vanha väärennös

Viime vuosina olen kirjoittanut runsaasti keräilymarkkinoitamme saastuttavista kiinalaisista rahakopioista, joita on tullut markkinoille jo vuosien ajan. Kyseessä ovat siis modernit kopiot, jotka eivät onneksi ole kovin hyvin tehtyjä poiketen varsin paljon niin ulkoasunsa kuin metalliseostensa suhteen aidoista rahoista.

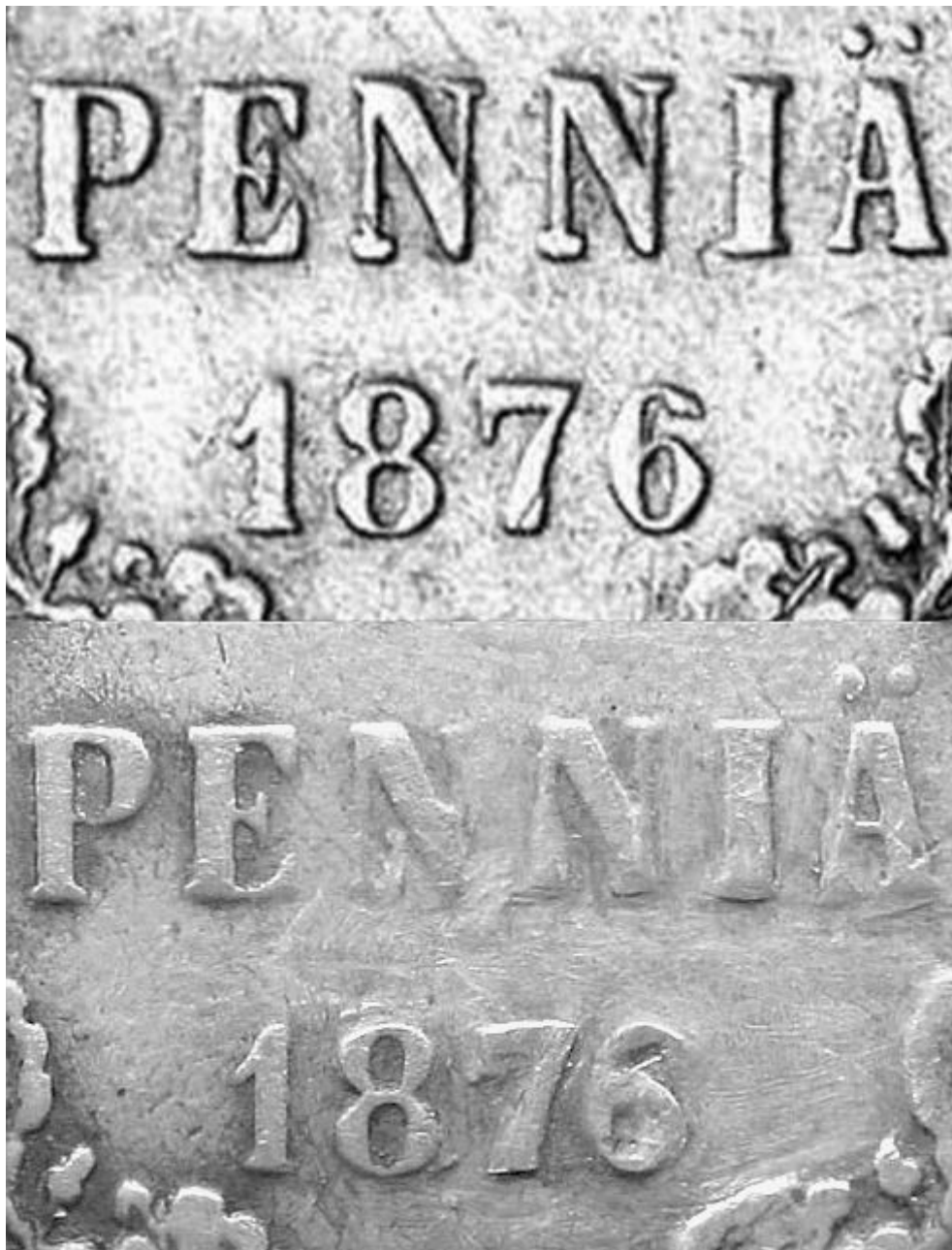
Koska 50 pennin hopearaha vuodelta 1876 on jo reilusti yli 100 vuotta ollut himoittu ja siten kallishintainen keräilykohde, on siitä myös aikojen saatossa esiintynyt erilaisia väärennöksiä ja mukaelmia. Ja nyt omallekin kohdalle sattui erästä kokoelmaa arvioidessani kyseinen tapaus. Toki aluksi olin hyvinkin jännittynyt rahan löytyessä sekalaisesta rahaerästä – olisiko harvinaisuus löytynyt? Vaan eipä ollut, koska rahan lähempi tutkiskelu paljasti asian todellisen luonteen.

Kuva 1. Vuoden 1876 50 pennin hopearahojen vertailua. Ylempänä aito raha, alempana löytämäni väärennös. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Imppola

Kuten kuvasta 1 käy selkeästi ilmi, on raha niin arvo puolen kuin tunnuspuolen osalta yksityiskohdiltaan vuosilukua lukuunottamatta identtinen aidon rahan kanssa. Tämä selittyy sillä, että väärenteen valmistaja on käyttänyt aitoa vuoden 1874 rahaa, joka on siis vuosilukua lukuunottamatta täysin identtinen vuoden 1876 50-pennisen kanssa. Vanhempi, eli vuoden 1872 raha poikkeaa tunnuspuolen vaakunakotkan osalta ja uudempi, eli 1889 raha tunnuspuolen rahapajan johtajan kirjaimen osalta vuoden 1876 rahasta, joten niiden käyttäminen ei ole ollut järkevää – varsinkin kun vuoden 1874 50-penninen on hyvin yleinen raha.

Ainoa, ja onneksi varsin selkeä tunnistustekijä, on rahan vuosiluku.

Kuva 2. Vuoden 1876 50 pennin hopearahojen PENNIÄ -sanojen ja vuosilukujen vertailua. Ylempänä aito raha, alempana löytämäni väärennös. Huoman alemman mukailun vuosiluvun

loppupään ympärillä olevat selvät työstämisen jäljet. Numero 6 on myöskin tullut työstetyksi hieman vinoon ja erityisesti sen alaosan ”soikioreikä” on onnistunut huonosti. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Imppola

Väärentäjä on ilmeisesti aluksi hionut pois vuoden 1874 rahan vuosiluvun loppuosan, mutta hiomistyön yhteydessä ovat niin PENNIÄ -sanan kirjaimet, numero 7 ja numeron 4 (6) läheinen osa tammenlehväseppelettä kärsineet. Osin hyvin matalaksi hioutuneet kirjaimet on väärentäjä jättänyt silleen, mutta numeroa 7 ja vuosilukua lähinnä oikealla olevaa tammenlehvää on pitänyt korjailla ja luonnollisesti kokonaan pois hiottu numero 4 on korvattu ilmeisesti metallin pakottamisen avulla kohotettuun metallin pintaan työstetyllä numerolla 6. Ehkä juuri tämän hionnustyön takia menetetyistä metallista johtuu se, että raha painaa norminmukaisen 2,54 gramman sijaan vain 2,31 grammaa.